

POSTANOWIENIE

15 listopada 2024 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Grzegorz Misiurek

na posiedzeniu niejawnym 15 listopada 2024 r. w Warszawie
w sprawie z powództwa W. S., S. S. i A. S.
przeciwko X. spółce akcyjnej w W.
z udziałem Rzecznika Praw Obywatelskich
o zapłatę,
na skutek skargi kasacyjnej powodów i Rzecznika Praw Obywatelskich
od wyroku Sądu Apelacyjnego w Warszawie
z 9 listopada 2022 r., VII AGa 799/20,

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona.

Skarżący oparł wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania na pierwszej spośród wymienionych przesłanek.

Przez istotne zagadnienie prawne, o którym mowa w art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c., należy rozumieć problem o charakterze prawnym, powstały na tle

konkretnego przepisu prawa, mający charakter rzeczywisty w tym znaczeniu, że jego rozwiązanie stwarza realne i poważne trudności. Problem ten musi mieć charakter uniwersalny, co oznacza, że jego rozwiązanie powinno służyć rozstrzygnięciu innych, podobnych spraw. Chodzi przy tym o problem, którego wyjaśnienie jest konieczne dla rozstrzygnięcia danej sprawy, a więc pozostający w związku z podstawami skargi oraz z wiążącym Sąd Najwyższy, a ustalonym przez sąd drugiej instancji, stanem faktycznym sprawy (art. 398¹³ § 2 k.p.c.) i także w związku z podstawą prawną zaskarżonego wyroku (zob. m. in. postanowienia Sądu Najwyższego: z 21 maja 2013 r., IV CSK 53/13 oraz z 3 lutego 2012 r., I UK 271/11 - nie publ.). Skarżący powinien nie tylko wskazać przepis prawa materialnego lub procesowego, którego dotyczy zagadnienie, ale także przedstawić pogłębioną argumentację prawną w celu wykazania, że zagadnienie jest istotne, a jego rozstrzygnięcie ma znaczenie dla merytorycznego rozstrzygnięcia w jego sprawie (zob. m.in. postanowienia Sądu Najwyższego: z 23 sierpnia 2007 r., I UK 134/07 oraz z 9 lutego 2011 r., III SK 41/10 - nie publ.).

Skarżący przedstawił zagadnienie ujęte w pytaniu: „Czy sąd zobowiązany jest do kontroli abuzywności postanowień umownych na zasadach przewidzianych w art. 385¹ k.c. także w sytuacji, gdy ochrona przyznana konsumentom w art. 385¹ § 1 - 2 k.c. została w oparciu o wolę stron i poszanowanie zasady swobody umów rozciągnięta także na inne podmioty?”.

Przytoczone pytanie zostało oparte na założeniu, że konkretnym stanie faktycznym zgodnym zamiarem i wolą stron było rozciągnięcie ochrony przynależnej konsumentom na rzecz kredytobiorców (powodów) nie mających takiego statusu. Założenie to nie znajduje jednak oparcia w stanie faktycznym przyjętym za podstawę zaskarżonego wyroku.

W orzecznictwie Sądu Najwyższego zwrócono uwagę, że wprowadzie okoliczność, iż określone postanowienie umowne przyznaje się w obrocie konsumenckim abuzywny charakter nie ma bezpośredniego przełożenia na ocenę jego skutków w relacjach pozbawionych konsumenckiego charakteru, nie wyłącza to jednak możliwości uznania tego postanowienie - z racji jego cech - poza obrotem konsumenckim za godzące w zasady współżycia społecznego (art. 58 § 2 k.c.) lub

kolidujące z naturą stosunku prawnego (art. 353¹ k.c.);; (por. wyroki Sądu Najwyższego: z 27 maja 2022 r., II CSKP 314/22 (OSNC- ZD 2024, nr 4, poz. 50; z 9 września 2022 r., II CSKP 794/22, nie publ.; z dnia 6 kwietnia 2023 r., II CSKP 491/22, OSNC 2023, Nr 11, poz. 112 i z 6 września 2024 r., II CSKP 964/23, nie publ.). Skarżący nie podniósł jednak w ramach przytoczonej podstawy kasacyjnej naruszenia prawa materialnego zrzutów naruszenia wymienionych przepisów. Brak właściwej korelacji między przedstawionym zagadnieniem prawnym a podniesioną w skardze podstawą kasacyjną nie stwarza pola do oceny jej zasadności.

Z tych względów Sąd Najwyższy uznając, że przesłanka przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania nie została spełniona, na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. orzekł, jak w sentencji.

(M.K.)

[a.ł])